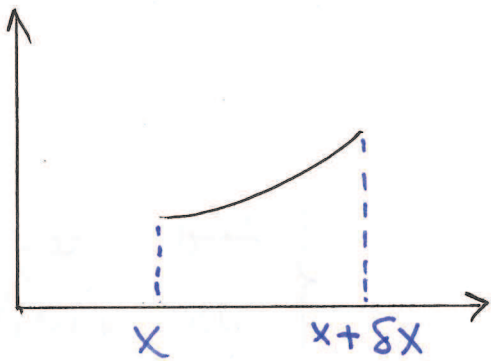

Vågens energi (inspänd sträng)

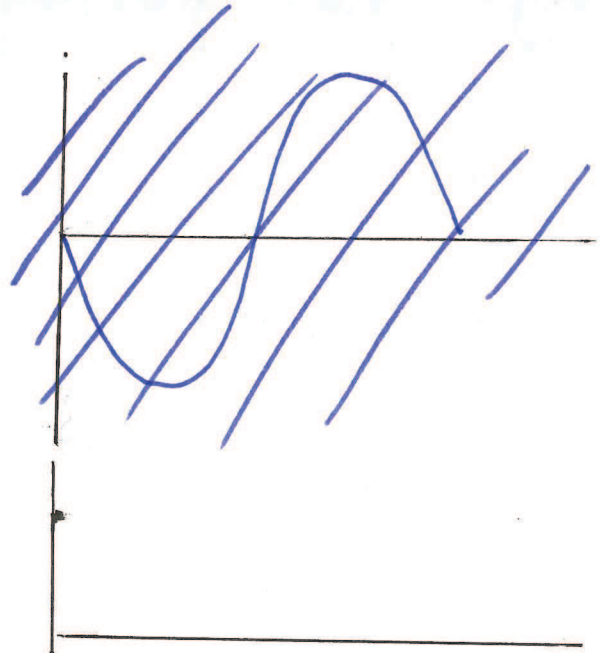
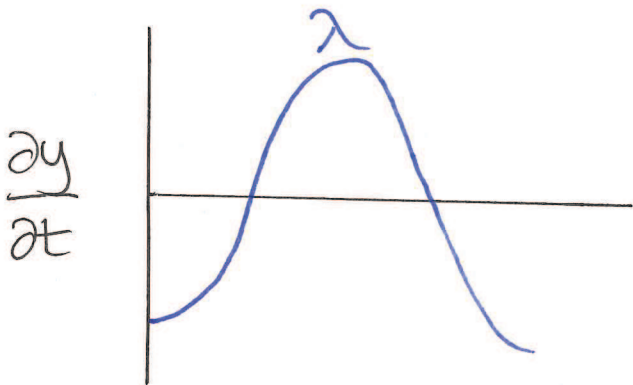
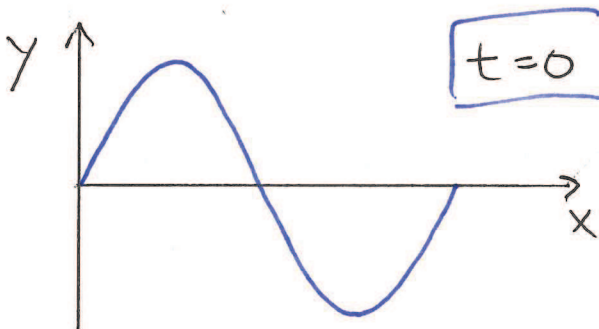
Ons LV 5

Strängsegmentets rörelse energi: $E_k = \frac{1}{2} \underbrace{\mu \delta x}_m \underbrace{\left(\frac{\partial y}{\partial t}\right)^2}_{v_y^2}$

Potentill energi (kan häftas): $E_p = \frac{1}{2} T \delta x \left(\frac{\partial y}{\partial x}\right)^2$

Antag $y = A \sin(\underbrace{kt - \delta}_{kx - \omega t}) \rightarrow \frac{\partial y}{\partial t} = -\omega A \cos(kx - \omega t)$

Obs! $E_{k,max}$ inträffar samtidigt med $E_{p,min}$

Total kinetisk energi per våglängd

$$E_{k,\lambda} = \frac{1}{4} \mu \omega^2 A^2 \lambda$$

Total potentiell energi per våglängd

$$E_{p,\lambda} = \frac{1}{4} \mu \omega^2 A^2 \lambda$$

$$\rightarrow E_{tot,\lambda} = \frac{1}{2} \mu \omega^2 A^2 \lambda \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{total energi} \\ \text{per våglängd} \end{array} \right.$$

Vågor vid gränssytor

× Gränssyta (diskontinuitet) - skilljer ett medium
& från ett annat där hastigheten ändras

$$v_1 \rightarrow v_2$$

× En del ~~har~~ ^{av} inkommande våg reflekteras,
resten transmitteras med bibehållen frekvens!

× Antag två sammanfogade snåror med olika
masstäthet μ_1 och μ_2 (Obs! $T = \text{konst}$)

→ Två olika hastigheter, v_1 och v_2
även olika våglängder λ_1 och λ_2

Randvillkor

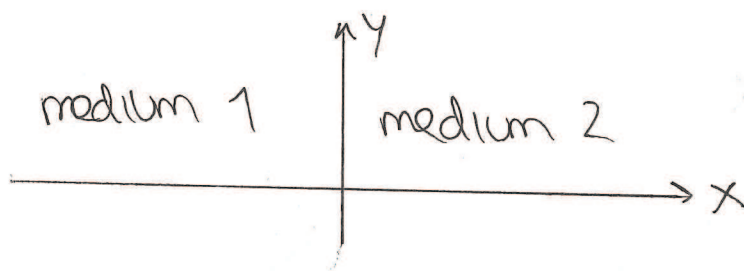
(1) y kontinuerlig i gränssytan
→ $\omega_1 = \omega_2$

(2) $\frac{\partial y}{\partial x}$ (lutningen) måste vara lika på båda
sidor

Antag att $x=0$ vid gränssytan

inkommende våg: $y_I = A_1 \cos(\omega t - k_1 x)$

transmitterad: $y_T = A_2 \cos(\omega t - k_2 x)$

reflekterad våg: $y_R = B_1 \cos(\omega t + k_1 x)$

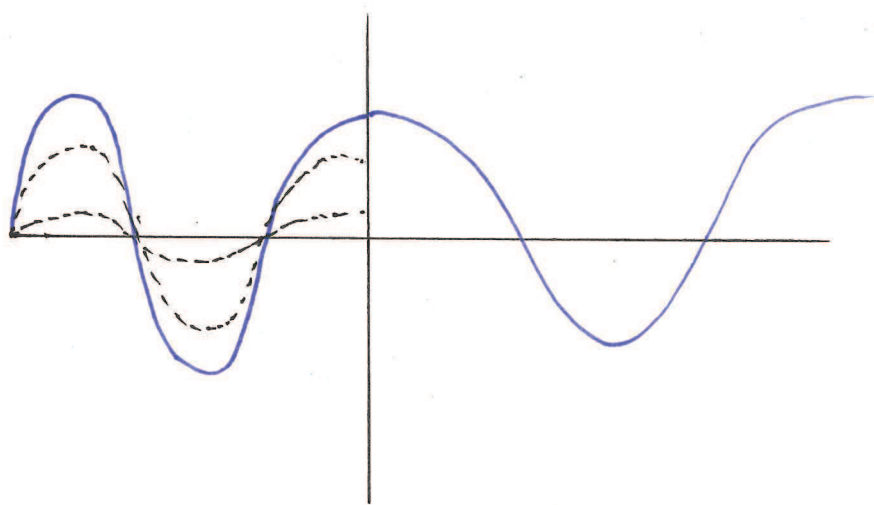
Medium 1: (superposition)

$$y_1 = y_I + y_R$$

$$\rightarrow y_1 = A_1 \cos(\omega t - k_1 x) + B_1 \cos(\omega t + k_1 x)$$

Medium 2:

$$y_2 = y_T = A_2 \cos(\omega t - k_2 x)$$

Randvillkor 1

$$y_1 = y_2 \quad \text{vid } x=0$$

$$A_1 \cos(\omega t) + B_1 \cos(\omega t) = A_2 \cos(\omega t)$$

$$A_1 + B_1 = A_2$$

Randvillkor 2

$$\frac{\partial y_1}{\partial x} = \frac{\partial y_2}{\partial x} \quad \text{vid } x=0$$

$$k_1 A_1 \sin(\omega t) - k_1 B_1 \sin(\omega t) = k_2 A_2 \sin(\omega t)$$

$$k_1 A_1 - k_1 B_1 = k_2 A_2$$

Transmissionskoeff. för amplitud:

$$T_{12} = \frac{A_2}{A_1} = \frac{2k_1}{k_1 + k_2} = \frac{2V_2}{V_1 + V_2}$$

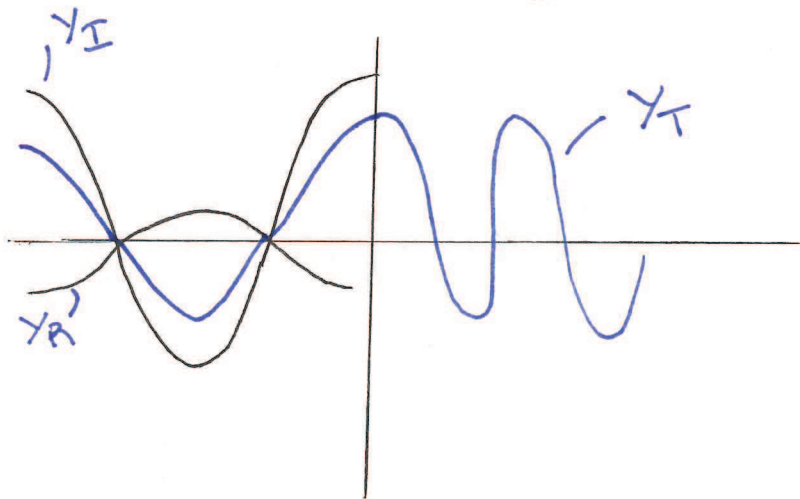
$$\left. \begin{array}{l} \text{ty } k = \frac{\omega}{v} \\ \omega = \text{konst.} \end{array} \right\}$$

Reflektionskoeff. för amplitud

$$R_{12} = \frac{B_1}{A_1} = \frac{k_1 - k_2}{k_1 + k_2} = \frac{V_2 - V_1}{V_1 + V_2}$$

Obs! Om $k_2 > k_1 \rightarrow$ Neg. R_{12}

$\rightarrow$ Reflekterad våg fasförskjuten π rad

Randvillkor 1: $\rightarrow T_{12} = 1 + R_{12}$

Elektromagnetisk strålning (ljus etc.)

$$\text{brytningsindex } n = \frac{c}{v} = \frac{\text{ljusets hastighet i vakuum}}{\text{ljusets hastighet i medium}}$$

Eftersom $v = \frac{\omega}{k}$

$$\Rightarrow n = \frac{c}{\omega} k$$

$$T_{12} = \frac{2n_1}{n_1 + n_2} \quad R_{12} = \frac{n_1 - n_2}{n_1 + n_2}$$

$\left\{ \begin{array}{l} n_1 = \text{brytningsindex - inkommande ljus} \\ n_2 = \text{--- " --- transmitterat ljus} \end{array} \right.$

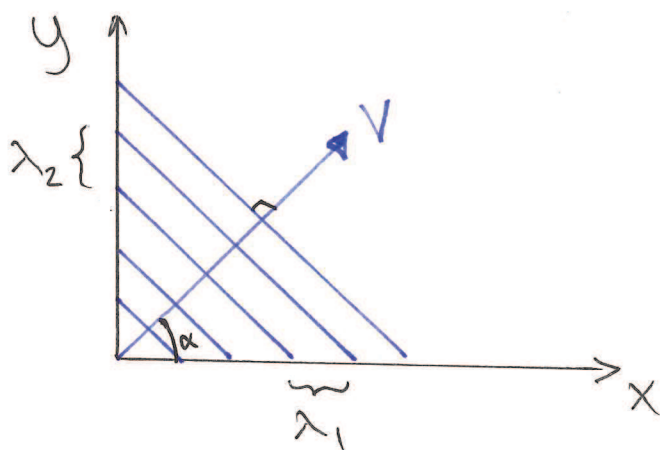
Transmitterad effekt: $T_{12}^2 = \left(\frac{2n_1}{n_1 + n_2} \right)^2$

Reflekterad effekt: $R_{12}^2 = \left(\frac{n_1 - n_2}{n_1 + n_2} \right)^2$

$$\frac{\partial^2 z}{\partial t^2} = v^2 \left(\frac{\partial^2 z}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 z}{\partial y^2} \right) \quad \left. \vphantom{\frac{\partial^2 z}{\partial t^2}} \right\} \text{vågekv. i 2D}$$

$$v = \sqrt{\frac{s}{\sigma}} \quad \left\{ \begin{array}{l} s = \text{ytspänning } \left(\frac{\text{N}}{\text{m}} \right) \\ \sigma = \text{masstäthet } \left(\frac{\text{kg}}{\text{m}^2} \right) \\ \text{per area} \end{array} \right.$$

Plan våg - har en rak vågfront

Lösning: $z(x, y, t) = A \cos(k_1 x + k_2 y - \omega t)$

$$v = \frac{\omega}{k} = \frac{\omega}{\sqrt{k_1^2 + k_2^2}}$$

riktning: $\tan \alpha = \frac{k_2}{k_1}$

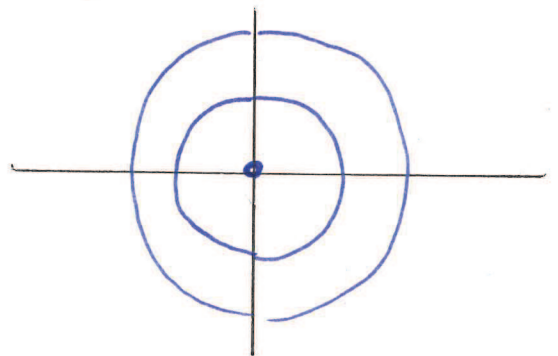
$$\lambda_1 = \frac{2\pi}{k_1} \quad \lambda_2 = \frac{2\pi}{k_2}$$

Cirkulär våg - cirkulär vågfront (punktkälla)

Amplitud $A \sim \frac{1}{\sqrt{r}}$

Intensitet $I = \frac{P}{\text{längdenhet}}$

$$I = \frac{1}{r^2}$$

Sfärisk våg - sfärisk vågfront (punktkälla)

$$A \approx \frac{1}{r^2}$$

$$I \approx \frac{1}{r^2} \quad I = \frac{P}{\text{areanhet}}$$

Om $r \rightarrow \infty \Rightarrow$ sfärisk $\rightarrow$ plan våg